

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя з дня народження Г. С. Сковороди

Тетяна ОСІПОВА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації та проходження науково-дослідної практики
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання**

Харків – 2022

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя з дня народження Г. С. Сковороди

«До друку та у світ дозволяю»

проректор з наукової, інноваційної
і міжнародної діяльності
професор С. В. Бережна

Тетяна ОСІПОВА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації та проходження науково-дослідної практики
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання**

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 9 від 21.09.2022

Харків – 2022

УДК 378.147.091.33-027.22:80](072)

О-74

Рецензенти:

Ткач П. Б. – кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій Національної академії Національної гвардії України

Щербакова Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Протокол № 9 від 21.09.2022

Осіпова Т.

О-74 Методичні рекомендації щодо організації та проходження науково-дослідної практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання. Харків: вид-во Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, 2022. 50 с.

У методичних рекомендаціях висвітлено мету, завдання, зміст і особливості організації й проведення науково-дослідної практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання зі спеціальностей: 035.01 Філологія (Українська мова і література); 014.01 Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова); 014 Середня освіта (Українська мова і література); 014 Середня освіта (Мова і література /російська/) у дистанційному форматі. Визначено перелік знань, практичних умінь і навичок магістрантів, розкрито особливості оцінювання різних видів діяльності студентів під час проходження практики, окреслено основні вимоги до оформлення звітної документації й подано методичні вказівки до них.

Рекомендовано магістрантам, які здобувають філологічну освіту, керівникам з фаху, організаторам науково-дослідної практики.

УДК 378.147.091.33-027.22:80](072)

Видано за рахунок укладача

©Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2022
© Осіпова Т. Ф., 2022

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Мета і завдання науково-дослідної практики	8
Зміст практики	9
Змістовий модуль 1. Організаційна робота.....	9
Змістовий модуль 2. Науково-дослідна робота	11
Змістовий модуль 3. Індивідуально-дослідна робота	12
Зміст завдань науково-дослідної практики та методичні рекомендації до їх виконання.....	13
Види діяльності та їх оцінка	19
Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS.....	20
Вимоги до оформлення звітної документації.....	23
Рекомендована література та інформаційні джерела	29
Додатки.....	32
Додаток 1. Зразки оформлення звітної документації.....	32
Додаток 2. Зразки оформлення наукових джерел	39

ВСТУП

Магістр або магістер (від лат. *magister* «вчитель») – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти внаслідок успішного виконання здобувачем відповідної освітньої програми.

Ступінь магістра має право здобувати особа, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра отримала повну вищу освіту, спеціальні уміння й знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у різних сферах діяльності.

Інтеграція загальної та професійної освіти на базі дослідницької діяльності не лише сприяє значному підвищенню мотивації до отримання знань і формування відповідних компетенцій, але є й стимулом оновлення змісту освіти в цілому.

За Законом України «Про вищу освіту» підготовка магістрів передбачається за двома програмами:

- освітньо-професійною (90–120 кредитів ЄКТС);
- освітньо-науковою (120 кредитів ЄКТС).

Освітньо-наукова програма магістра обов'язково містить дослідницький (науковий) компонент обсягом не менше 30 відсотків¹.

Науково-дослідна практика магістрів (НДП) є обов'язковим складником освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра з відповідної спеціальності й має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь здійснення самостійної науково-дослідної роботи.

¹ Закон України. Про вищу освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004)

Науково-дослідна практика є важливою складовою магістерської програми, має на меті систематизацію, розширення й закріплення професійних знань, формування в студентів початкової компетенції ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування.

Сутність науково-дослідної практики полягає в залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідної роботи, ознайомленні з методикою проведення науково-дослідної роботи.

Предметом науково-дослідної практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямом дослідження, визначати структуру й логіку майбутньої магістерської роботи.

Чинні методичні рекомендації регламентують організаційно-методичне забезпечення науково-дослідної практики студентів українського мовно-літературного факультету ім. Г. Ф. Квітки-Основ'яненка та базуються на таких законодавчих і нормативних актах:

- Законі України від 01 липня 2014 року № 1556-VII «Про вищу освіту»;
- наказі Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 1993 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти від 20 грудня 1994 року № 351 (v0351281-94));

- Положенні про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (наказ міністра освіти України від 02 червня 1993 року № 161);

- Освітньо-професійних програмах підготовки студентів другого освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»:

- (1) галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035.01 Філологія. Українська мова і література, ОП «Українська мова і література»;

- (2) галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності: 014 Середня освіта. Українська мова і література; 014.01 Середня освіта. Українська мова і

література, англійська мова; 014 Середня освіта. Мова і література (російська)
ОП «Українська мова і література в закладах освіти»;

– Положенні про випускні кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди (наказ ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди від 22 лютого 2021 року № 42-од).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Мета науково-дослідної практики – набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у лінгвістичній і літературознавчій сферах, підбір фактичного матеріалу для написання наукової розвідки з обраної теми, формування вмій і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел у дистанційних умовах проведення практики.

Завдання науково-дослідної практики:

1. Ознайомитися з основними напрямками, науковою проблематикою та результатами наукової діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди, українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, кафедр української мови, української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова, українознавства і лінгводидактики, зарубіжної літератури та слов'янських мов імені професора Михайла Гетманця; з колом наукових інтересів свого керівника з фаху, представників наукових шкіл, створених в університеті.
2. Вивчити структуру й змістове наповнення сайтів університету, факультету, відповідних кафедр, що є базовими для проходження практики.
3. Ознайомитися з періодичними науковими виданнями з фаху, що вміщені в електронних загальнодоступних ресурсах – репозитарії нашого університету, електронних бібліотеках інших українських університетів, на платформах пошукових систем Google Academy, Web of Science, Scopus.

4. Ознайомитися з організацією та роботою студентського наукового гуртка факультету, програмами студентських конференцій та науковими збірниками з публікаціями студентів.
5. Застосувати теоретичні знання з методології й методики наукового дослідження в процесі укладання вступної частини магістерської роботи.
6. Продемонструвати знання теоретичного підґрунтя та розвитку обраної наукової проблематики в процесі формулювання актуальності магістерського дослідження, побудови його логіко-понятійного апарату.
7. Опрацювати вітчизняну й іноземну наукову літературу в аспекті обраної наукової проблеми; ознайомитися з принципами й правилами оформлення списку використаної літератури й джерел.
8. Для спеціальностей *014.01 Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)*; *014 Середня освіта (Українська мова і література)*; *014 Середня освіта (Мова і література/російська/)* – спроектувати дослідний матеріал в площину методичного розділу, адаптувати його до застосування на рівні закладу загальної середньої освіти.
9. Для спеціальності *014.01 Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова* продемонструвати рівень знання й володіння англійської мови в процесі укладання анотації до власного дослідження, опрацювання зарубіжної наукової літератури мовою оригіналу (англійською).
10. Апробувати основні теоретичні й практичні позиції наукового дослідження у формі публікації статей або тез у періодичних наукових виданнях або збірниках матеріалів конференцій.
11. Узагальнити й візуалізувати концептуальні засади магістерської роботи у формі постера, використавши його як основу публічної презентації результатів науково-дослідної практики.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Змістовий модуль 1. Організаційна робота

Тема 1. Науково-дослідна практика як необхідний компонент фахової підготовки. Участь у настановчій конференції, ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями й формами звітності. Отримання пакету документів і методичних матеріалів щодо організації й проходження науково-педагогічної практики, інструктаж щодо оформлення документації. Ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями та формами звітності.

Тема 2. Планування як організаційний принцип роботи здобувача, засіб систематизації завдань, послідовності їх виконання. Опрацювання пакету документів і методичних матеріалів щодо організації й проходження науково-педагогічної практики, інструктажних матеріалів щодо оформлення документації. Укладання індивідуального плану проходження практики, підготовка інших необхідних документів.

Тема 3. Структура науково-дослідного сектору університету. Наукові підрозділи та їх функціонування. Нормативні документи, що регламентують науково-дослідну роботу університету. Учена рада, аспірантура, докторантура, служба вченого секретаря, студентське наукове товариство, наукова бібліотека, репозитарій. Опрацювання нормативних документів, що регламентують науково-дослідну роботу університету. Визначення динаміки науково-дослідної роботи університету з гуманітарних наук (наукові школи, форуми, періодичні видання, спеціалізовані ради тощо).

Тема 4. Структура науково-дослідного сектору факультету, кафедри. Нормативні документи, що регулюють наукову роботу кафедри. Нормативні документи, що регламентують науково-дослідну роботу кафедри. Учена рада факультету, аспірантура/докторантура при кафедрі, студентський науковий гурток. Поняття «тема» і «план» наукової роботи

кафедри. Процедура формування теми й плану наукової роботи кафедри. Вивчення й аналіз структурних підрозділів «Наукова діяльність» на сайті кафедри, ознайомлення з колом наукових інтересів членів кафедри, їхнім науковим доробком загалом, а також в аспекті обраної теми власного магістерського дослідження.

Тема 5. Організація науково-дослідної роботи в умовах дистанційного спілкування, основні принципи її виконання та презентації в науковому середовищі. Принципи функціонування репозитаріїв університетів, електронних наукових бібліотек українських і зарубіжних університетів, пошукових систем Google Academy, наукометричних баз Web of Science, Scopus. Ознайомлення з періодичними науковими виданнями з фаху, що вміщені в електронних загальнодоступних ресурсах – репозитарії нашого університету, електронних бібліотеках інших українських університетів, на платформах пошукових систем Google Academy, Web of Science, Scopus.

Змістовий модуль 2. Науково-дослідна робота

Тема 1. Поняття «наукове дослідження», різновиди наукових досліджень. Наукове дослідження як цілеспрямоване пізнання. Види й етапи наукових досліджень. Теоретичні та емпіричні методи власного дослідження.

Тема 2. Методологія й методи наукового дослідження. Поняття «методологія», «метод», «методика». Визначення методології власного дослідження, опис використаних загальних і спеціальних наукових методів.

Тема 3. Принципи й закономірності наукового пошуку. Логічна схема проведення наукових досліджень. Ідея. Версія. Гіпотеза. Логічна схема проведення власного наукового дослідження.

Тема 4. Категоріальний апарат наукового дослідження. Науковий напрям. Наукова проблема. Наукова тема. Визначення категоріальних параметрів магістерської роботи відповідно до обраної теми.

Тема 5. Основні етапи підготовки наукової роботи. Особливості укладання вступу як структурного компонента наукового дослідження. Укладання вступу та списку використаної літератури як структурних компонентів власної наукової роботи.

Змістовий модуль 3. Індивідуально-дослідна робота

Тема 1. Загальні положення щодо вимог підготовки магістерських робіт. Основні етапи написання магістерської роботи. Структура та обсяг магістерської роботи. Укладання дослідного матеріалу за методичними й технічними вимогами до магістерської роботи.

Тема 2. Види та особливості викладу результатів наукових досліджень. Зміст і особливості оформлення тез і статті. Підготовка результатів дослідження до публікації. Вимоги наукового періодичного видання. Підготовка до публікації тез або статті.

Тема 3. Графічні способи презентації результатів наукового дослідження. Схеми, таблиці, графіки, картограми тощо. Опрацювання технології створення постера як новаційного засобу презентації магістерської роботи. Створення постера-презентації власного магістерського дослідження.

Тема 4. Реферативний виклад матеріалу. Вимоги до укладання тексту доповіді. Укладання тексту доповіді відповідно до створеного постера. Підготовка тексту доповіді до виголошення. Підготовка постерного захисту.

Тема 5. Наукова комунікація. Методи стимулювання мислення. Участь у дискусії: стратегії й тактики. Підготовка до підсумкової конференції. Участь в обговоренні результатів науково-дослідної практики.

ЗМІСТ ЗАВДАНЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

№	Зміст роботи	Методичні рекомендації
1.	Участь у настановчій конференції, ознайомлення з планом науково-дослідної практики	Магістрант зобов'язаний відвідати настановчу конференцію, ознайомитися з метою та змістом практики, її завданнями й формами звітності. На конференції студент отримує інформацію про вміст пакету документів і методичних матеріалів щодо організації та проходження НДП, інструктаж щодо оформлення документації. Ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями й формами звітності дає можливість перейти до наступного етапу НДП
2.	Складання індивідуального плану науково-дослідної практики	Індивідуальний план укладається відповідно до вимог програми НДП, згідно зі стандартизованими формами документів (зразок подано в додатках). Але магістрант має враховувати специфіку своєї спеціальності й планувати для себе такі завдання, що якнайкраще сприятимуть виконанню програмових задач. Керівник з фаху консулює практиканта щодо складання індивідуального плану, затверджує його
3.	Ознайомлення із сайтом університету, сайтами кафедр українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, колом наукових зацікавлень професорсько-викладацького складу,	У межах програми НДП практикант має ознайомитися зі структурою науково-дослідного сектору університету, зокрема з тими підрозділами, що регулюють науково-дослідну діяльність, з функціонуванням ученої ради університету й факультету, відділу аспірантури й докторантури, діяльністю служби вченого секретаря, роботою студентського наукового товариства, принципами функціонування наукової

	<p>укладання висновку про наукові школи кафедри</p>	<p>бібліотеки в умовах дистанційного навчання, опанувати навичками користування репозитарієм університету.</p> <p>На сайтах базових кафедр магістрант знайде інформацію про наукові школи, створені кількома поколіннями кафедрян, ознайомиться з колом наукових інтересів співробітників кафедр, які працюють у напрямі, окресленому науково-дослідною темою кафедри; має можливість без зайвих зусиль отримати доступ до наукового доробку кожного співробітника, скориставшись доступом до його індивідуального профілю в Google Академії та пошуковій системі ORCID, Scopus</p>
4.	<p>Ознайомлення з профілем керівника з фаху в Scopus, Google Scholar, з персональною сторінкою керівника на сайті кафедри, списком публікацій, його науковими та навчально-методичними працями, укладання висновку про наукові інтереси й здобутки керівника магістерської роботи</p>	<p>Магістрант має ознайомитися з науковими й навчально-методичними працями керівника з фаху з метою поглиблення концепції власного магістерського дослідження, використання наукового доробку учених, які сприяли розвитку того чи того напрямку в науці. Ці знання допоможуть магістрантові сформулювати актуальність власного дослідження, поглибити теоретичний розділ, знайти необхідні цитати й посилання на наукові джерела</p>
5.	<p>Ознайомлення з сайтами періодичних видань кафедр українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, структурою й тематикою наукових збірників, їхнім архівом. Підготовка</p>	<p>Кожна кафедра факультету має наукове періодичне видання, у якому науковці нашого й інших українських і зарубіжних університетів репрезентують свої досягнення. На сайті кафедри, на сторінці про наукову діяльність магістрант знайде посилання на сторінку наукових збірників «Лінгвістичні дослідження» (кафедра української мови), «Український світ у наукових парадигмах» (кафедра українознавства й лінгводидактики),</p>

	<p>висновку до загального звіту</p>	<p>«Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Літературознавство» (кафедра української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова), (1) «Філологічні студії», (2) англофонний електронний журнал «Астрея» (кафедра зарубіжної літератури та слов'янських мов імені професора Михайла Гетманця). В архівах цих наукових видань магістрант може знайти праці, пов'язані з тематикою його кваліфікаційної роботи, збагатити роботу цитуванням і доповнити список використаної літератури. У загальному звіті необхідно сформулювати короткий висновок про виконання цього завдання</p>
6.	<p>Ознайомлення з планом роботи студентського наукового гуртка на 2022-2023 навчальний рік. Огляд студентського наукового збірника «Філологія ХХІ століття». Підготовка висновку до загального звіту</p>	<p>До загального звіту практикант подає також підсумок ознайомлення з роботою студентського наукового гуртка факультету, огляд проблематики й характеристика складу дописувачів студентського наукового збірника «Філологія ХХІ століття». Матеріали для виконання цього завдання можна знайти на сайті кафедри української мови, на сторінці про наукову діяльність, студентський науковий гурток</p>
7.	<p>Ознайомлення з наукометричними базами Scopus, Web of Scince, пошук статей за профілем магістерської роботи</p>	<p>Для розвитку навичок користування електронними ресурсами рекомендовано скористатися наукометричними базами Scopus, Web of Scince, де можна знайти наукові праці, дотичні теми магістерського дослідження, зокрема й іноземною мовою. Оскільки магістри спеціальності <i>014.01 Українська мова і література, англійська мова</i> за вимогами програми НДП та вимогами до кваліфікаційної роботи мають опрацювати кілька джерел англійською мовою та вмістити</p>

		їх у список літератури, зазначені бази будуть корисними для виконання цього завдання
8.	Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують підготовку випускової доповіді (вимоги до укладання списку літератури, особливості написання наукових текстів різних жанрів, особливості застосування методів наукових досліджень)	Автор магістерської роботи зобов'язаний ретельно вивчити вимоги до її змісту й змістового оформлення, зосередитися на методології дослідження, укласти логічну схему власної наукової розвідки. Необхідно актуалізувати знання з методики наукових досліджень, використавши джерела, рекомендовані відповідною навчальною дисципліною
9.	Ознайомлення з вимогами до оформлення бібліографії наукової літератури. Оформлення списку використаної літератури свого магістерського дослідження	З метою формування культури наукової діяльності магістрант повинен дотримуватися вимог оформлення бібліографії наукової літератури. У Додатку 2 представлені системи бібліографування наукових джерел, вивчивши які, магістрант має продемонструвати набуті навички на прикладі списку літератури до власного магістерського дослідження
10.	Написання тексту вступу до власного магістерського дослідження	Актуалізувавши знання з методології та методики наукового дослідження, ознайомившись із вимогами до кваліфікаційної роботи, за сприяння й консультування керівника з фаху магістрант укладає вступний підрозділ до власної магістерської роботи. Більш детально зміст Вступу описано нижче, у підрозділі « Вимоги до оформлення звітної документації »
11.	Написання анотації до власного магістерського дослідження (обсяг 2000 зн.)	Анотація до магістерської роботи є необхідним інформаційним складником і передбачена вимогами до кваліфікаційної роботи. Анотація має бути представлена в кожній роботі двома мовами – українською й англійською. Завдання НДП передбачає

		часткове виконання цієї вимоги, зокрема магістранти зі спеціальностей 014, 035 подають до звіту анотацію українською мовою, а магістри 014.01 – англійською. Більш детально про особливості анотації нижче, у підрозділі «Вимоги до оформлення звітної документації»
	Укладання постера та тексту доповіді до нього за результатами НДП. Підготовка до постерного захисту	Постерна форма презентації результатів наукового дослідження – одна з найбільш раціональних форм їх оприлюднення. Візуалізація теоретичного й практичного матеріалу, укладання схем, діаграм, ілюстрування і т. ін. – усе це сприяє динамічній репрезентації роботи, поліпшує її усвідомлення, збільшує коло реципієнтів. Переваги постерної презентації в тому, що за короткий час можна ознайомитися з великою кількістю постерів і за умови якісного його виконання сформувати цілісне уявлення про здійснене дослідження. Постер має компактну форму, в електронній версії може бути розміщений в мережі, популяризуючи ту чи ту сферу знань. Про особливості укладання постера як сучасної форми презентації наукового дослідження див. у підрозділі «Вимоги до оформлення звітної документації» та в рекомендованій літературі (підрозділ «Інформаційні ресурси»)
12.	Оформлення звітної документації	За результатами практики практикант подає пакет документів, що репрезентують його діяльність і є одним із параметрів оцінювання НДП. Більш детальна інформація – у підрозділі «Вимоги до оформлення звітної документації»
13.	Підсумкова конференція з науково-дослідницької практики. Постерний	Підсумкова конференція – це захід, що дає можливість підсумувати попередні результати практики, поділитися особистими враженнями, висловити пропозиції щодо її

<p>захист за результатами НДП</p>	<p>поліпшення. Практикант готує коротке повідомлення, з якого присутні можуть дізнатися, простою чи складною була практика, з якими труднощами довелося зіштовхнутися, які курйози траплялися під час виконання завдань і т. п.</p> <p>Постерний захист – це компактна доповідь (макс. 5 хв.), у якій магістрант стисло презентує основні положення магістерської роботи, представлені в постері візуально, що дозволяє за мінімум часу подати максимум інформації. Постерний захист вважається підсумковою роботою й оцінюється максимальною (відносно до інших завдань) кількістю балів.</p> <p>Оскільки завершення практики збігається з термінами апробації результатів наукової роботи магістра – попереднім захистом магістерської роботи, керівництво факультету, відділ практики рекомендує використати постерний захист як такий, що передує основному. Але якщо кафедри відхилять цю пропозицію, постерний захист вважається таким, що презентує результати НДП</p>
-----------------------------------	---

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ОЦІНКА

Назва виду діяльності	Макс. кількість балів
1. Участь у настановчій конференції	2
2. Висновок про наукові школи кафедри, що є базовою для НДП здобувача	3
3. Висновок про коло наукових інтересів керівника з фаху	3
4. Список літератури, використаної під час написання магістерської роботи, укладений за вимогами	10
5. Анотація до магістерської роботи	10
6. Текст вступної частини до магістерського дослідження	10
7. Тексти тез або статей, надрукованих у періодичних виданнях	10
8. Постер і текст доповіді до нього	10
9. Постерна презентація результатів НДП (публічний виступ)	20
10. Участь у підсумковій конференції	2
11. Документація	15
12. Сертифікати здобувача про участь у наукових заходах	5
Підсумкові бали за практику	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗА СИСТЕМОЮ ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бал. шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент сумлінно виконував усі завдання практики; ✓ студент припускався незначних помилок як на етапі підготовки, так і під час реалізації науково-дослідної діяльності, але вчасно їх помічав, зміг самостійно виправити, пояснити причини їх виникнення під час аналізу; ✓ уся документація представлена в повному обсязі, грамотно оформлена, відповідно до вимог; ✓ науково-дослідна робота представлена студентом на високому рівні, що засвідчено відмінною характеристикою студента-практиканта керівником практики/керівником з фаху; ✓ студент проявив себе як організована, сумлінна, творча особистість під час виконання різних видів роботи у вищій школі, знає і вміє застосувати у науковій діяльності сучасні технології, розуміється на нових наукових течіях, має авторитет серед студентів, викладачів, методистів, керівників практики; ✓ надав у визначений термін правильно оформлену документацію; ✓ на високому науковому рівні презентував результати під час постерного захисту індивідуального проєкту;
B	82 – 89 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент загалом сумлінно виконував завдання практики; ✓ документація представлена в повному обсязі, загалом грамотно оформлена, відповідно до вимог, у яку можуть бути внесені незначні корективи за вказівкою керівника чи

		<p>методиста;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ студент вчасно помічав неточності, помилки, зміг самостійно виправити або пояснити причини їх виникнення під час аналізу; ✓ наукова робота проведена студентом на достатньому рівні, що відбито в добрій характеристиці студента-практиканта керівником практики/керівником з фаху; ✓ під час практики студент-практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності в усіх видах роботи; ✓ про його наукову діяльність добре відгукувалися студенти, викладачі, керівники практики; ✓ надав у визначений термін загалом правильно оформлену документацію; ✓ склав на належному науковому рівні та презентував власне наукове дослідження;
C	74 – 81 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент загалом сумлінно виконував завдання практики; ✓ документація представлена в повному обсязі, загалом грамотно оформлена, відповідно до вимог, у яку можуть бути внесені незначні корективи за вказівкою керівника чи методиста; ✓ студент припускався помилок як на етапі підготовки, так і під час реалізації науково-дослідної діяльності, але вчасно їх помічав; ✓ наукова робота проведена студентом на достатньому рівні, що відбито в добрій характеристиці студента-практиканта керівником практики/керівником з фаху; ✓ під час практики студент-практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності в усіх видах роботи; ✓ надав у визначений термін загалом правильно оформлену документацію; ✓ на належному науковому рівні презентував власне магістерське дослідження;
D	69 – 73 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент загалом виконував завдання практики, але не систематично, інколи не на

		<p>належному рівні;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ документація представлена не в повному обсязі, трапляються помилки в оформленні, у документацію внесені посутні корективи за вказівкою керівника; ✓ загальна характеристика діяльності студента-практиканта, керівника практики – «задовільна»;
Е	60 – 68 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент проявив себе як недостатньо самостійний та ініціативний; ✓ наукова робота проведена на задовільному рівні; ✓ із невеликим запізнення здав документацію; ✓ склав на задовільному науковому рівні іспит з практики;
FX	35 – 59 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ відсутня систематичність у роботі студента; ✓ необхідні записи представлені не в повному обсязі, з грубим порушенням вимог до їх оформлення; ✓ виконав на низькому рівні наукову роботу, передбачену програмою практики; ✓ припускався помилок, пов'язаних зі знанням предмета, методикою проведення наукового аналізу; ✓ виконував дії без достатнього теоретичного усвідомлення, копіюючи керівника з фаху, студентів; ✓ отримав негативний відгук про роботу; ✓ не надав документацію на перевірку;
F	1 – 34 балів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ студент не виконав програми практики, або виконав незадовільно, що зумовлює обов'язкове повторне проходження практики

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Під час проходження НДП магістрант формує пакет індивідуальної звітної документації, яка укладається відповідно до узгоджених з вимогами навчальної програми зразків. Звітну документацію рекомендовано подавати в паперовому варіанті з усіма необхідними підписами керівників і виконавців, однак в умовах дистанційного проходження практики, викликаного форс-мажорними обставинами (епідемія, війна), документація може бути підготовлена в електронній версії й надіслана керівникові практики для перевірки. Усі документи, що мають бути скріплені підписом, узгоджуються з відповідальною особою й на місці автографа робиться помітка в дужках: (підпис).

Склад папки звітної документації НДП

1. Титульна сторінка (Додаток 1, зразок 1)

Титульна сторінка містить графи, де керівник з фаху зазначає оцінку практичної діяльності здобувача згідно з характеристикою, керівник від факультету оцінює повноту й правильність оформлення звітної документації, що в підсумку становить оцінку за НДП загалом.

2. Характеристика здобувача (Додаток 1, зразок 4)

Характеристика містить індивідуальну інформацію про здобувача та відображає оцінку його особистих досягнень, вказує на недоліки, що вплинули на загальне оцінювання. Характеристику готує керівник з фаху за особистим підписом і підписом декана факультету.

3. Індивідуальний план здобувача (Додаток 1, зразок 3)

Запропонований зразок індивідуального плану може бути скоригований або доповнений практикантом завданнями, що сприятимуть більш ефективному досягненню мети НДП.

4. Звіт (Додаток 1, зразок 5)

У звіті практикант повідомляє про обсяг виконаної роботи відповідно до завдань практики згідно з позиціями індивідуального плану. Практикант відзначає, з якими труднощами довелося зіштовхнутися під час його виконання. Магістрант може висловити свої пропозиції щодо поліпшення завдань НДП.

5. Постер (Додаток 1, зразок 6) і текст доповіді до нього

Постер – це презентація результатів наукового дослідження, оформлена у вигляді великого паперового плаката. Постер має містити інформацію про назву магістерської роботи, її автора та наукового керівника, назву кафедри, на якій виконано роботу, актуальність теми дослідження, його мету й завдання, об'єкт і предмет, матеріали та методи, теоретичне підґрунтя роботи, основні результати й висновки.

! Звертаємо увагу на те, що магістерська робота зі спеціальності 014. Середня освіта має містити навчально-методичний розділ, пов'язаний із викладанням у загальноосвітній школі, що також має бути відбито в постері й доповіді до нього!

Особливість постера полягає в тому, що ключова інформація в ньому подається переважно в графічній формі із застосуванням схем, діаграм, ілюстрацій тощо. Постер готується в електронному форматі з метою презентації результатів НДП.

6. Висновок про наукові школи кафедри, що є базовою для НДП здобувача

Висновок укладається відповідно до результатів ознайомлення з основними напрямками, науковою проблематикою та результатами наукової діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди, українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, базових

кафедр практики, відображених на сайтах цих структурних підрозділів.

7. Список використаної літератури за темою магістерського дослідження

Бібліографічний опис джерела здійснюється за двома стандартами – Національного стандарту ДСТУ 8302:2015 та стандарту АРА, загальнозживаного в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт. Правила оформлення посилань за вказаними стандартами в Додатку 2.

8. Анотація до магістерської роботи

Випускова кваліфікаційна робота містить дві анотації з ключовими словами – українською та англійською мовами (2000 знаків). Викладення матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Належить використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів. Сукупність ключових слів повинна відображати поза контекстом основний зміст наукової праці. Загальна кількість ключових слів має бути не меншою трьох і не більшою десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують у рядок, через кому. У звітну документацію здобувачі спеціальності 014.01 Українська мова і література, англійська мова подають анотацію, укладену англійською мовою, решта магістрантів – українською.

9. Вступ до магістерського дослідження

У вступі розкривається актуальність обраної теми, формулюються мета та завдання, визначаються методи й етапи дослідження, аналізується джерельна база, виокремлюються різні погляди, характеризуються основні тенденції в розробленні проблеми, її теоретико-методологічні аспекти; обґрунтовується необхідність

подальших розвідок та ін. Обсяг вступу випускної кваліфікаційної роботи – 3-5 сторінок. Вступ повинен мати таку структуру:

- обґрунтування актуальності теми;
- визначення об'єкта та предмета дослідження;
- характеристика ступеня дослідження проблеми в спеціальній науковій літературі;
- визначення мети та завдань дослідження;
- обґрунтування гіпотези дослідження (за необхідності);
- огляд джерельної бази дослідження;
- характеристика методології дослідження;
- обґрунтування практичного значення отриманих результатів;
- відомості про їх апробацію, публікації тощо.

Обґрунтування **актуальності теми** – обов'язкова вимога до будь-якої випускної кваліфікаційної роботи. Висвітлення теоретичного й практичного значення розробки обраної теми дослідження (до однієї сторінки).

Об'єкт дослідження – це явище, подія, процес, певні суспільні відносини тощо, які зумовлюють проблему й обрані автором для вивчення.

Предмет дослідження міститься у межах об'єкта. Він лише вказує на суттєві зв'язки та відношення, властивості, аспекти, функції, які є визначальними для даного дослідження. Предмет визначає тему дослідження, він також відображається в самій назві роботи.

Для того, щоб проаналізувати ступінь дослідження обраної теми, автором роботи складається короткий огляд джерельної бази дослідження, завдяки якому робиться висновок, що обрана тема потребує подальшого вивчення.

Мета дослідження повинна відображати його кінцеві прогнозовані результати. Мета пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом. Для досягнення поставленої мети дослідження здобувач визначає послідовне виконання відповідних завдань:

«проаналізувати», «узагальнити», «описати», «встановити», «удосконалити», «розвинути», «обґрунтувати», «розробити» тощо. Завдання повинні формулюватися точно й конкретно, оскільки їх виконання повинно визначати зміст розділів випускної кваліфікаційної роботи.

Гіпотеза (недоведена теза, припущення, можлива відповідь на запитання) – це науково обґрунтоване припущення, що висувається для пояснення існування окремих явищ, процесів, зв'язків між ними, закономірностей та їхніх механізмів, яке після перевірки може виявитись дійсним або хибним. Гіпотеза являє собою імовірну відповідь на питання, що виникають у процесі дослідження, це один з можливих розв'язків проблеми.

Об'єкт, предмет, мета і гіпотеза дослідження повинні бути логічно взаємоузгодженими й пов'язаними між собою та з темою випускної кваліфікаційної роботи.

Важливим етапом кваліфікаційної роботи є вибір **методів дослідження**. Вони використовуються як інструмент, завдяки якому досягається визначена мета роботи. Під час написання випускної кваліфікаційної роботи здобувач повинен обирати та використовувати ті методи, за допомогою яких можлива реалізація поставлених у дослідженні завдань.

Наукова новизна отриманих результатів. У вступі подається коротка анотація нових наукових положень чи розв'язків, запропонованих здобувачем особисто. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни: уперше розроблений, запропонований, синтезований, удосконалений (модифікований), одержав подальший розвиток тощо.

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів дослідження або рекомендації щодо їх використання.

Особистий внесок автора. У разі використання у випускній кваліфікаційній роботі ідей чи розробок, що належать співавторам, разом з

якими були написані наукові праці, підготовлені доповіді й виконані спільні дослідження, здобувач повинен відзначити цей факт у кваліфікаційній роботі з обов'язковою вказівкою конкретного особистого внеску.

Апробація результатів роботи. Зазначається, на яких конференціях, семінарах доповідалися результати дослідження тощо.

10.Тексти тез або статей, надрукованих у періодичних виданнях (із зазначенням бібліографії)

*Наявність публікацій є підтвердженням апробації результатів наукового дослідження. Обов'язковою умовою допуску до захисту кваліфікаційної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є наявність **не менше 2 публікацій**. Зазначається кількість та назви статей у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалів і тез конференцій, у яких опубліковані результати кваліфікаційної роботи.*

11.Сертифікати здобувача про участь у наукових заходах (за наявності)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Білуха М. Т. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях. *Основи наукових досліджень*: підручник. Київ, 1997. С. 217–232.
2. Ковальчук О. В. *Основи наукових досліджень*: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2009. 240 с.
3. Крушельницька О. В. *Методологія і організація наукових досліджень*: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
4. Кустовська О. В. *Методологія системного підходу та наукових досліджень*: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
5. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту: навч. посіб. для студ. пед. навч. закладів. Київ, 1997. С. 25–30.
6. Онуфрієнко Г. С. *Науковий стиль української мови*: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. С. 9–114.
7. Пилипчук М. І., Григорєв А. С., Шостак В. В. *Основи наукових досліджень*: підручник. Київ: Знання, 2007. 270 с.
8. П'ятницька-Познякова І. С. *Основи наукових досліджень у вищій школі*: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ, 2003. С. 44–77.
9. Романюк М. М. *Загальна і спеціальна бібліографія*: навч. посіб. Львів: Світ, 2003. 96 с.
10. Селіванова О. О. *Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд)*. Київ: Фітосоціоцентр, 1999. 147 с.
11. Стеченко Д. М., Чмир О. С. *Методологія наукових досліджень*: підручник. Київ: Знання, 2007. 317 с.
12. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності*: підручник. Київ: Знання, 2008. 310 с.

13. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2004. 240 с.
14. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.

Допоміжна

15. Богдан С. К. Як підготувати роботу до захисту. Луцьк, 2004. 16 с.
16. Богдан С. Виступ на захисті науково-дослідницьких робіт із філології та мистецтвознавства (методичні рекомендації для слухачів та керівників секцій). Луцьк, 2007. 41 с.
17. Гордон Др., Вос Дж. Революція в навчанні. Перекл. з англ. М. Олійник. Львів: Літопис, 2005. 542 с.
18. Еко Умберто. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки: пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
19. Макілвейн А. УДК – останні розробки та плани на майбутнє. *Бібліотеки та асоц. в світі, що змінюється: нові технології та нові форми співробітництва*. 1998. Т.2. С. 454–459.
20. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень. Київ, 2000. 208 с.
21. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.

Інформаційні ресурси

22. Закон України від 01 липня 2014 року № 1556-VII «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
23. Міністерство освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua/
24. Наказ Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих

навчальних закладів України» (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти від 20 грудня 1994 року № 351 (v0351281-94)).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

25. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого.
URL: www.nplu.org/
26. Національна бібліотека України імені В. Вернадського.
URL: www.nbuuv.gov.ua/
27. Національна парламентська бібліотека України. URL: www.nbuuv.gov.ua/
28. Положення про випускню кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди (наказ ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди від 22 лютого 2021 року № 42-од).
URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/Piojenn/pro_kvalifikaziuny_robory.pdf
29. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (наказ міністра освіти України від 02 червня 1993 року № 161).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93#Text>
30. Making a Better Research Poster. URL: https://www.youtube.com/watch?v=AwMFhyH7_5g
31. Redman I. How to Create a Research Poster. URL: <https://researchguides.library.brocku.ca/poster>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразки оформлення звітної документації

Зразок 1

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Український мовно-літературний факультет імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

яка проходила науково-дослідницьку практику
з XX.XX.XXXX по XX.XX.XXXX
на українському мовно-літературному факультеті
імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Керівник з фаху		(ПІБ керівника з фаху)
Відповідальний від факультету		(ПІБ керівника від факультету)
Загальний бал		

Харків – 2022

ЗМІСТ

Характеристика	
Індивідуальний план роботи	
Звіт	
Висновок про наукові школи кафедри, що є базовою для НДП здобувача....	
Висновок про коло наукових інтересів керівника з фаху	
Список використаної літератури за темою магістерського дослідження	
Анотація до магістерської роботи	
Вступ до магістерського дослідження	
Тексти тез або статей, надрукованих у періодичних виданнях (із зазначенням бібліографії)	
Постер і текст доповіді до нього	
Сертифікати здобувача про участь у наукових заходах	

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

здобувача другого (магістерського) рівня
вищої освіти другого року навчання
Спеціальність

ПРІЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

на час практики з ХХ.ХХ.ХХХХ по ХХ.ХХ.ХХХХ
на українському мовно-літературному факультеті
імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

№	Зміст роботи	дата проведення	відмітка про виконання
1.	Участь у настановчій конференції, ознайомлення з планом науково-дослідної практики		
2.	Складання індивідуального плану науково-дослідної практики		
3.	Ознайомлення з сайтами кафедр українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, колом наукових зацікавлень професорсько-викладацького складу, укладання висновку про наукові школи кафедри (зазначити кафедру).		
4.	Ознайомлення з профілем керівника з фаху в Scopus, Google Scholar, з персональною сторінкою керівника на сайті кафедри, списком публікацій, його науковими та навчально-методичними працями, укладання висновку про наукові інтереси та здобутки керівника магістерської роботи		
5.	Ознайомлення з сайтами періодичних видань кафедр українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, структурою й тематикою наукових збірників, їхнім архівом. Підготовка висновку до загального звіту		
6.	Ознайомлення з планом роботи студентського наукового гуртка на 2022-2023 навчальний рік Огляд студентського наукового збірника «Філологія XXI століття». Підготовка висновку до загального звіту		
7.	Ознайомлення з наукометричними базами Scopus, Web of Scince, пошук статей за профілем магістерської роботи		
8.	Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують підготовку випускової доповіді		

	(вимоги до укладання списку літератури, особливості написання наукових текстів різних жанрів, особливості застосування методів наукових досліджень)		
9.	Ознайомлення з вимогами до оформлення бібліографії наукової літератури. Оформлення списку використаної літератури свого магістерського дослідження		
10.	Написання тексту вступу до власного магістерського дослідження		
11.	Написання анотації до власного магістерського дослідження (обсяг 2000 зн.)		
12.	Укладання постера та тексту доповіді до нього за результатами НДП. Підготовка до постерного захисту		
13.	Оформлення звітної документації		
14.	Підсумкова конференція з науково-дослідницької практики. Постерний захист за результатами НДП		

Керівник науково-дослідної
практики від кафедри
(зазначити кафедру)
(зазначити науковий ступінь, звання:
канд. філол. наук, доцент /
канд. філол. наук, професор /
докт. філол. наук, професор /
докт. філол. наук, доцент

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник науково-дослідної
практики від факультету
докт. філол. наук, доцент

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Здобувач освіти
другого (магістерського) рівня
другого року навчання

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ХАРАКТЕРИСТИКА

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання, спеціальність

українського мовно-літературного факультету

імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

Харківського національного педагогічного

університету імені Г. С. Сковороди

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

П І Б проходи(в/ла) науково-дослідницьку практику на базі українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди з по 2022 року.

Упродовж науково-дослідницької практики практикант(ка) ознайомила(ся) з науковою проблематикою та результатами наукової діяльності кафедри, вивчи(в/ла) досвід..... уклала висновки.....

Практикант(ка) П І Б ознайоми(в/ла)ся з нормативними документами, що регламентують Здобувач(ка) здійсни(в/ла) вивчення, систематизува(в/ла) теоретичні знання

П І Б заверши(в/ла) написання магістерської роботи за темою, підготува(в/ла) презентацію роботи.

У процесі підготовки магістрантка познайомила(ся) з наукометричними базами Scopus, Web of Science, Google Scholar, що сприяло

Протягом усієї науково-дослідницької практики П І Б вияви(в/ла)

За темою магістерського дослідження здобувач(ка) має ... одноосібні публікації, розміщені.....

Ураховуючи викладене вище, вважаємо за необхідне оцінити результати науково-дослідницької практики П І Б на бали (-ів).

Декан факультету

докт. філол. наук, професор

Керівник із фаху

канд. філол. наук, доцент /

канд. філол. наук, професор /

докт. філол. наук, професор /

докт. філол. наук, доцент

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Зразок 5

ЗВІТ

з науково-дослідної практики

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання, спеціальність українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

на кафедрі (назва кафедри)

з по 2022 року

Науково-дослідна робота здійснювалася мною дистанційно в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди на кафедрі

Основною метою практики було

За період науково-дослідної практики я ознайоми(в/ла)ся з, відвіда(в/ла)....., опрацюва(в/ла)..... (зазначити, які результати отримані за пунктами індивідуального плану).

Тема моєї магістерської роботи Роботу присвячено вивченню

Науковий керівник, теоретичний доробок якого лягли в основу (відображені) в розділі.....

З метою поглиблення моєї наукової розвідки я опрацюва(в/ла), здійсни(в/ла) обробку

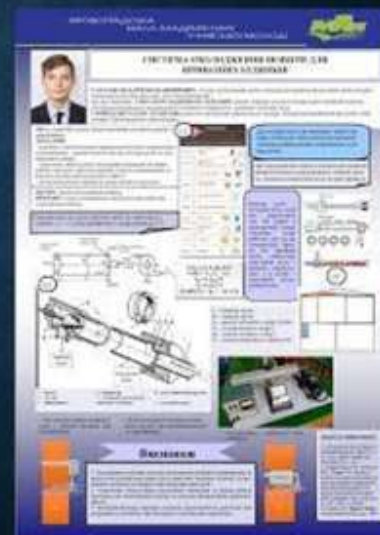
За час проходження практики я набула таких корисних навичок, як

Практика допомогла мені отримати цінні знання й набути дослідницького досвіду.

Здобувач-практикант

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

ПОСТЕР ЯК ГРАФІЧНИЙ СПОСІВ ПРЕЗЕНТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

ЯК ПРЕЗЕНТУВАТИ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

- Як оформлювати постер. URL: https://nenc.gov.ua/doc/isef/rekomend_poster.pdf
- Що робить постер успішним.
<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3D95ZgLgir3KY&psig=AOvVaw0AArGr0FxY6Iw6cI0du8TG&ust=1664243836188000&source=images&cd=vfe&ved=0CAwOjRxqFwoTCNCGrc-tsfoCFQAAAAAdAAAAABBB>
- Як підготувати науковий постер.
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u186/pidgotovka_posteriv.pdf

**Приклади оформлення бібліографічного опису з урахуванням
Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
<p align="center">Книги: Один автор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн: курс лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія: монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника: навч. посіб. Київ: Талком, 2016. 340 с.
<p align="center">Два автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
<p align="center">Три автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 206 с.

	<p>3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків: ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>
Чотири і більше авторів	<p>1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ: ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення: навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>4. Основи охорони праці: підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання: монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
Без автора	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>2. Криміналістика: конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні: монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>4. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса: ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ: ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем: монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків: Право, 2016. 488 с.</p> <p>8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях: довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ: Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ: Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p>

	<p>11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ: САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения: в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения: в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>4. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: в 6 т. Харьков: Право, 2007. Т. 4: Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець ХVІІІ - початок ХХ ст.): дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл: дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p>

	<p>4. Деякі питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>5. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки: Указ Президента України від 21.02.2017 № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>7. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця: затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
<p>Архівні документи</p>	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
<p>Патенти</p>	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПКБ C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
<p>Препринти</p>	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков: ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
<p>Стандарти</p>	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p>

	<p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
<p>Каталоги</p>	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк: Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів: Новий час, 2003. 160 с.</p>
<p>Бібліографічні показчики</p>	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності: бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала; Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш: біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія; ч. 10).</p> <p>3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні: бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одісей, 2003. 128 с.</p> <p>5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показчики (1856-2013). Київ: Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики; вип. 3).</p>
<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: книги</p>	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i>: зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i>: избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України: підручник</i> / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i>: монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>

<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: матеріалів конференцій (тези, доповіді)</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i>: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i>: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i>: матеріали VII междунар. антитеррорист. форуму (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i>: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i>: матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: довідкового видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i>: словник термінів / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірій М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>

<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

Правила оформлення бібліографічного опису згідно зі стандартом АРА

Для коректного оформлення опису рекомендується послуговуватися системами автоматичної транслітерації.

Для транслітерації українських текстів відповідно до постанови КМУ України від 27 січня 2010 року № 55 «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею» скористайтеся сервісом <http://ukrlit.org/transliterasiia>.

Транслітерацію російських текстів здійснюйте відповідно до ГОСТ 7,79-2000. Для цього використайте сервіс <http://translit.net/ru/gost-7-79-2000>.

Книги

Література	References
Один автор	
Лисиченко, Л. (1997). <i>Лексико-семантична система української мови</i> . Харків: ХДПУ ім. Г. С. Сковороди.	Lysychenko, L. (1997). <i>Lexiko-semantyshna systema ukraïnskoi movy [Lexico-semantic system of the Ukrainian language]</i> . Kharkiv: KhDPU im. H. S. Skovorody [in Ukrainian].
Два автори й більше	
Даниленко, В., & Волкова, І. (1993). <i>Лінгвістический аспект стандартизації термінології</i> . Москва: Наука.	Danilenko, V., & Volkova, I. (1993). <i>Lynhvystycheskyy aspekt standardizatsyi terminology [Linguistic aspect of terminology standardization]</i> . Moskva: Nauka [in Russian].
Багатотомне видання	
Білецький, Л. І. (2015). <i>Історія української літератури. Народна поезія</i> . (Т. 1). Івано-Франківськ: Місто НВ.	Biletskyi, L. I. (2015). <i>Istoriia ukraïnskoi literatury. Narodna poeziia [History of Ukrainian Literature. Folk poetry]</i> . (Vol. 1). Ivano-Frankivsk: Misto NV [in Ukrainian].
Білодід, І. К. (Ред.) (1970–1980). <i>Словник української мови</i> . (Т. 1–11). Київ: Наук. думка.	Bilodid, I. K. (Ed.). (1970–1980). <i>Slovnyk Ukraïnskoi Movy [Dictionary of the Ukrainian Language]</i> . (Vols. 1–11). Kyiv: Nauk. dumka [in Ukrainian].
Частина книги	
Ревзіна, О. Г. (1990). От стихотворной речи к поэтическому идиолекту. В <i>Очерки истории языка русской поэзии XX в.: Поэтический язык и идиостиль</i> (с. 39–46). Москва: Наука.	Revzyna, O. H. (1990). Ot stykhotvornoy rechy k poetycheskomu ydyolektu [From poetic speech to poetic idiolect]. In <i>Ocherky ystoriyy yazyka russkoy poezyy XX v.: Poetycheskyy yazyk y ydyostyl. – From poetic speech to a poetic idiolect. Essays on the history of the language of Russian poetry of the 20th century: Poetic language and idiostyle</i> (pp. 39–46). Moskva: Nauka [in Russian].
Автор і перекладач	
Шекспір, В. (2016). <i>Ромео і Джульєтта</i> . (Ю. Андрухович, перекл.). Київ: А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га.	Shakespeare, W. (2016). <i>Romeo i Dzhulietta [Romeo and Juliet]</i> . (Yu. Andrukhovych, trans.). Kyiv: A-Ba-Ba-Ha-La-Ma-Ha [in Ukrainian].
Редактор (без автора)	
Дубічинський, В. В. (Ред.) (2006). <i>Сучасний тлумачний словник української мови</i> . Харків: Школа.	Dubichunskyi, V. V. (Ed.). (2006). <i>Suchasnyi tlmachnui slovnyk ukraïnskoi movy [Modern Dictionary of Ukrainian]</i> . Kharkiv: Shkola [in Ukrainian].
!!! Редактор – (Ed.), редактори – (Eds.).	
Автор і редактор	
Олійник, Б., & Шевчук, С. (Ред.) (2006). <i>Вибрані твори</i> . (Т. 1–2). Київ: Укр. енциклопедія.	Oliinyk, B., & Shevchuk, S. (Ed.) (2006). <i>Vybrani tvory [Selected Works]</i> . (Vols. 1–2). Kyiv: Ukr. entsyklopediia [in Ukrainian].
Для всіх видань, крім першого	
Шахматов, А. А. (1941). <i>Синтаксис русского языка</i> (2-е изд.). Ленинград: Учпедгиз.	Shaxmatov, A. A. (1941). <i>Sintaksis russkogo yazyka [Russian syntax]</i> (2nd ed.). Leningrad: Uchpedgiz [in Russian].

Періодичні видання
(журнали, збірники наукових праць, матеріали конференцій)

Література	References
Один автор	
Верби́ч, С. (2010). Українська ономастика: перспективи розвитку. <i>Українська мова</i> , 3, 73–80.	Verbych, S. (2010). Ukrainska onomastyka: perspektyvy rozvytku [The Ukrainian onomastics: the prospects for development]. <i>Ukrainska mova – Ukrainian language</i> , 3, 73–80 [in Ukrainian].
Васильовська, І. (2017). Сучасний стан та проблеми української медичної термінології. <i>Теорія і практика викладання української мови як іноземної</i> , 13, 116–121. http://dx.doi.org/10.30970/ufl.2018.13.1987	Vasylovska, I. (2017). Suchasnyi stan ta problemy ukrainsko medychnoi terminolohii [Current status and problems of Ukrainian medical terminology]. <i>Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi – Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language</i> , 13, 116–121 http://dx.doi.org/10.30970/ufl.2018.13.1987 [in Ukrainian].
Два автори й більше	
Крапівник, Г. О., & Шпак, Ю. О. (2019). Сучасний ергономікон кав'ярень міста Харкова. <i>Лінгвістичні дослідження</i> , 50, 76–85. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди. https://doi.org/10.34142/23127546.2019.50.10	Krapivnyk, H. O., & Shpak, Yu. O. (2019). Suchasny erhonimikon kaviaren Kharkova [Contemporary Ergonyms for Coffee Houses in Kharkiv]. <i>Linhvistychni doslidzhennia - Linguistic research</i> , 50, 76–85. Kharkiv: KhNPU imen H. S. Skovorody. https://doi.org/10.34142/23127546.2019.50.10 [in Ukrainian].
Матеріали конференції	
Зибачинський, І. В. (2000). Розвиток початкової освіти в Хотинському повіті Бессарабської губернії в другій половині XIX – на початку XX ст. <i>Хотину – 1000 років. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 1000-літтю Хотина</i> (с. 99–108). Чернівці: Прут.	Zybachynskiy, I. V. (2000). Rozvytok pochatkovoї osvity v Khotynskomu poviti Bessarabskoi hubernii v druhi polovyni 19 – na pochatku 20 st. [The development of the primary education in the Khotyn province of the Bessarabia Governorate in the second half of the 19th century – at the beginning of the 20th century]. <i>Khotynu – 1000 rokiv Materialy Mizhnarodnoi naukovoї konferentsii prysviachenoї 1000-littiu Khotyna – Khotyn's 1000th anniversary. The proceedings of the International scientific conference devoted to the 1000th anniversary of Khotyn</i> (pp. 99–108). Chernivtsi: Prut [in Ukrainian].
!!! У зв'язку із запровадженням Відкритого українського індексу наукового цитування (Open Ukrainian Citation Index – OUCI) в ЛІТЕРАТУРИ / REFERENCES для цитованих джерел, що мають DOI, необхідно обов'язково зазначати це відповідно до стилю APA.	

Електронні ресурси

Список літератури	References
Періодичне видання	
Шумський, О. Л. (2013). Професійна комунікація правоохоронців у контексті міжкультурної взаємодії. <i>Вісн. Нац. акад. Держ. прикордонної служби</i>	Shumskiy, O. L. (2013). Profesiina komunikatsiia pravookhorontsiv u konteksti mizhkulturnoi vzaïemodii [Professional communication of law enforcement officials in the context intercultural interaction]. <i>Visnyk Natsionalnoi akademii</i>
<i>України</i> , 12. Узято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_2_18 .	<i>Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy – Messenger of the National academy of State border police of Ukraine</i> , 12. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_2_18 [in Ukrainian].
Книга	
Ілляшенко, С. М., & Шипуліна, Ю. С. (2007). <i>Товарна інноваційна політика</i> . Суми: Університетська книга. Узято з ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf .	Illiashenko, S. M., & Shypulina, Yu. S. (2007). <i>Tovarna innovatsiina polityka [Product innovative policy]</i> . Sumy: Universytetska knyha. Retrieved from ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf [in Ukrainian].
Без автора	
<i>Словник української мови online</i> . Узято з http://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0 .	<i>Slovyk ukrainskoi movy online [Dictionary of Ukrainian language online]</i> . Retrieved from http://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0 [in Ukrainian].

ДЛЯ ПОДАТОК

Навчальне видання

Тетяна Федорівна ОСІПОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо організації та проходження науково-дослідної практики здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання

Відповідальний за випуск: *Олексенко О. А.*

Технічна редакція та коректура: *Удовіченко Л. Г.*

Комп'ютерна верстка: *Ісаєва О. Б.*

Підписано до друку 21.09.2022. Формат 60×84/16
Умовн. друк. арк. 1,68.

Електронне видання
